

Ministerie van Algemene Zaken
Dhr. drs. M. Rutte
Postbus 20001
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
25 augustus 2021
Kenmerk
COS/U202100731
Bijlage(n)
-

In afschrift aan de beheerders van het
Gemeentefonds en de minister van Financiën

Onderwerp
Opschalingskorting

Geachte heer Rutte,

Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds, die oploopt tot € 975 miljoen in 2025. Deze opschalingskorting is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Nu was het beoogde efficiencyvoordeel al dubieus, maar dat verviel helemaal toen de beleidswijziging 'opschalen van alle gemeenten naar 100.000+ gemeenten' nooit is gerealiseerd en van tafel is gegaan.

De korting die in de meerjarenraming van de Miljoenennota stond, is echter met het aantreden van het kabinet Rutte III gehandhaafd. Daarmee is de korting overduidelijk in strijd met het principe van de normeringsmethodiek *samen de trap op samen de trap af* en voldoet deze ook niet meer aan de wettelijke normen voor uitnamen van artikel 2 Financiële verhoudingswet en artikel 108 Gemeentewet.

Dit wordt bevestigd in de notitie '[Aanbevelingen bestuur en financiën medeoverheden](#)', waarin minister Ollongren stelt dat er voor de opschalingskorting geen beleidsmatige onderbouwing is. In debat met de Eerste Kamer (11 mei 2021) zei zij verder: *Bij iedere gemeente zie je gewoon de reeks in de begroting: ook de opschalingskorting loopt op. Dat werkt dus niet, want daar staat niet iets tegenover wat we kunnen inboeken aan geld dat binnenkomt.*

Uw kabinet heeft de opschalingskorting voor de jaren 2020 en 2021 bevroren op het niveau van 2019, zodat gemeenten iets van financiële ademruimte kregen. Daarnaast heeft u voor 2022 een extra bedrag beschikbaar gesteld ter compensatie van de meerkosten in de jeugdzorg.

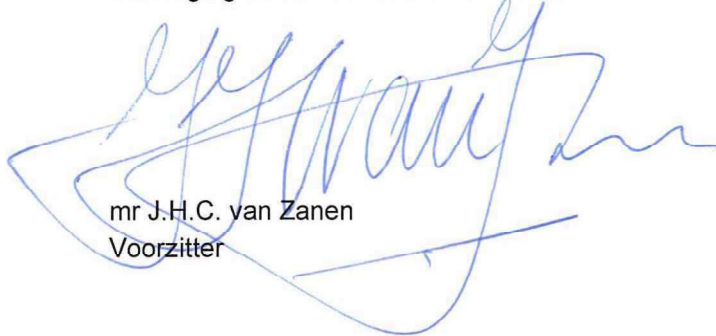
Verwachting was dat een nieuw kabinet een beslissing kon nemen over de opschalingskorting in het jaar 2022, waarbij de afschaffing van de opschalingskorting de enige logische en juiste optie lijkt. Wij ontvangen signalen dat uw kabinet voornemens is om in 2022 de oorspronkelijke reeks van

de opschalingskorting weer voort te zetten. Dit zou leiden tot een verslechtering van de financiële positie van gemeenten met € 570 miljoen. Dit is, gezien de voortdurende structureel zwakke financiële positie van gemeenten, zeer onwenselijk en het doet ernstig afbreuk aan de recent gemaakte afspraken met het kabinet naar aanleiding van de uitspraak van de commissie van wijzen over de extra middelen voor jeugdzorg, gekoppeld aan een gezamenlijk te realiseren hervormingsagenda.

Deze afspraken over de jeugdzorg waren noodzakelijk om ervoor zorg te dragen dat gemeenten hun wettelijke taken ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren. Als de opschalingskorting in de begroting 2022 wordt opgenomen ontstaat de situatie dat het kabinet met de ene hand geeft en vervolgens met de andere weer neemt. Het de afgelopen maanden opgebouwde vertrouwen tussen rijk en gemeenten zou hiermee in één klap weer teniet zijn gedaan. Voorzieningen zullen verder versralen en gezien de grote opgaven die ons te wachten staan in het sociaal domein, maar ook met betrekking tot klimaat, versterking van de economie en de woningbouw zouden wij dat zeer betreuren. Dat raakt al onze inwoners. We hebben elkaar juist nodig.

Ik wil u daarom met klem verzoeken om de opschalingskorting ook in 2022 te bevriezen op het niveau van 2019 en wil nogmaals pleiten voor een volledige afschaffing van de opschalingskorting voor de volgende jaren.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
Voorzitter